

7. А за себе тврде, да су црхва Христова и наследници апостолски, и да имаду једнога између себе, који за себе тврди, да је намесник Христов и наследник светог Петра.
8. Исто тако негирају крштење водом и кажу, да се у крштењу не даје опрост од грехова. На исти начин тврде, да се дечаци никако не могу спасити пре него одрасту.
9. Такође негирају ускрснуће телеса и тврде, да нећемо телесно ускрснути.
10. Исто тако негирају светост тела Христова, исто тако миропомазање (confirmationem); па и јелеосвећење (масла). Такође негирају свстост брака и кажу, да се нико не мож у браку спасити. Такође тврде, да је жена дрво живота, с којег је окусио Адам и њу упознао, и да је због тога био истрган из раја.

Исто тако забацију светост покајања, и кажу, ко год шта погрешити треба да се поново крсти. И веле, да су сви греси смртни и ниједан опростив.

11. Исто тако тврде, да нема чистишишта.
12. Такође тврде да је Луцифер ишао на небо, и да је тако навео боже анђеле, па су сишли на земљу и он их је затворио у људска телеса. И тврде да су људске душе демони, који су пали с неба, који ће се, кад сврше покајање у телесима, у једној или у више, постепено повратити на небо.
13. Исто тако осуђују материјалне цркве, слике и иконе, а особито свети крст.
14. Исто тако забрањују да се чини милостиња, и тврде, да није вредно давати милостињу.
15. Такође и заклетву забацију, и кажу: није дозвољено крети се ни право ни криво.
16. Исто тако забацију суђење које бива од стране цркве и одређивање казни било душевних било телесних; то јест да не ваља прогонити злочинаца, па некога због правде убити или искључити (из цркве)
17. Исто тако кажу, да је убијање животиња смртни грех. Стога осуђују јеђење меса и свега што из меса потиче, говорећи да су сви проклети који

једу месо или сир, или јаја или што томе слично."

(Ф. Рачки, *Прилози за повјест босанских патарена*, Старине, I, 1869, 138-140)

8.1. Рајнерији о катарима (XIII век)

Summa de Catharis

De ordinibus catharorum et de officiis eorum

8. Nunc dicendum est de quarto et ultimo Sacramento catharorum, scilicet de ordine. Et primo quot ordines habeant, secundo de nominibus eorum, tercio de officio cuiusque ordinis, quarto et quinto a quibus et quo fiunt. Ultimo additur quot et vbi sunt ecclesie catharorum.

a. Ordines catharorum sunt quatuor. Ille qui est in primo et maximo ordine constitutus, uocatur episcopus, ille qui in secundo filius maior, ille qui in tercio filius minor, et qui in quarto et ultimo dicitur dyaconus. Ceteri, qui sunt inter eos sine ordinibus, uocantur christiani et christiane.

b. Officium episcopi est tenere semper prioratum in omnibus que faciunt, scilicet impositione manus, in fractione panis et incipiendo orare. Idem seruat filius maiore absente episcopo. Similiter facit filius, minor absente episcopo et filio maiore. Preterea isti duo filii simul uel separatim discurrunt uisitando catharos et catharas omnes qui sunt sub episcopo et omnes tenentur obedire eis. Similiter in omnibus seruant et faciunt dyacones unusquisque in suis subditis, absentibus episcopis et filiis. Et est notandum quod episcopus et filii habent in singulis ciuitatibus et maxime in quibus morantur cathari singulos dyacones. Item dyaconorum officium est audire confessionem peccatorum uenialium a subditis suis, que fit semel in mense, de quo supra dictum est, et facere eis absolucionem iniungendo eis tribus diebus ieiunium siue C inclinaciones flexis genibus, et appellatur istud seruicium ut ita loquar caregare seruicium.

c. Fiunt vero ordines predicti ab episcopo et etiam a filiis de licencia episcopi.

d. Ordinacio autem episcopi consueuerat fieri in hunc modum. Mortuo episcopo filius minor ordinabat filium maiorem in episcopum, qui postea ordinabat filium minorem in maiorem filium. Postea eligitur filius minor ab omnibus prelatiis et subditis qui sunt congregati